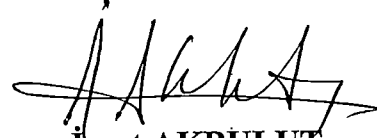


TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.


İzzet AKBULUT
Burdur Milletvekili

Süt hayvancılığının yoğun olarak yapıldığı Burdur'da üreticilerin en önemli sorunlarından biri, çiğ süt satış fiyatının üretim maliyetlerindeki artış karşısında yeterli ve sürdürülebilir bir gelir sağlayıp sağlamadığıdır. Yem, elektrik, akaryakıt, işçilik, veterinerlik, bakım ve finansman giderlerinde meydana gelen artışlar doğrudan süt üretim maliyetlerine yansımaktadır. Buna karşılık çiğ süt fiyatının üreticinin maliyetindeki değişime yeterince hızlı cevap verememesi, işletmelerin sürdürülebilirliğini zorlaştırmaktadır.

Ulusal Süt Konseyi tarafından 1 Mayıs 2026 tarihinden itibaren çiğ inek sütü tavsiye satış fiyatı litre başına 24,30 TL olarak belirlenmiş, Temmuz ayında yapılan değerlendirmede mevcut fiyatın devamına karar verilmiştir. Ancak üretim maliyetlerinin bölgelere göre farklılık gösterebildiği; özellikle hayvancılığın yoğun olduğu illerde yem temini, enerji, su, arazi, nakliye ve diğer işletme giderlerinin üretici üzerindeki etkisinin değişebildiği dikkate alınmalıdır. Çiğ süt fiyat politikasının yalnızca ulusal ortalamalar üzerinden değil, üretimin sürdürülebilirliği ve bölgesel maliyet koşulları da dikkate alınarak değerlendirilmesi önem taşımaktadır.

Bu çerçevede;

1. Bakanlığınızca çiğ süt tavsiye fiyatının belirlenmesinde esas alınan üretim maliyeti hesabında yem, enerji, akaryakıt, işçilik, veterinerlik, finansman ve diğer işletme giderlerinin güncel değişimi hangi yöntemle ve hangi sıklıkla dikkate alınmaktadır? Tavsiye fiyatının maliyetlerdeki hızlı artışlara daha kısa süre içerisinde uyarlanmasını sağlayacak bir mekanizma oluşturulması planlanmakta mıdır?
2. Ulusal Süt Konseyinin çiğ süt üretim maliyeti hesaplamalarında Burdur gibi süt hayvancılığının yoğun olduğu illerdeki bölgesel üretim maliyetleri ayrıca dikkate alınmakta mıdır? Alınmıyorsa iller veya üretim bölgeleri arasındaki yem, enerji, su, arazi, işçilik ve diğer maliyet farklılıklarının fiyat belirleme mekanizmasına dahil edilmesine yönelik bir çalışma yapılacaktır mı?
3. Çiğ süt tavsiye fiyatının belirlenmesinde üreticinin yalnızca maliyetini karşılaması değil, hayvancılık işletmesini sürdürebilmesine ve yeni yatırım yapabilmesine imkân sağlayacak öngörülebilir bir gelir elde etmesi yönünde Bakanlığınızca belirlenmiş bir kârlılık veya referans gelir kriteri bulunmakta mıdır?
4. Ulusal Süt Konseyi verilerine göre 2026 yılı Nisan ayında 1,23 seviyesine kadar gerileyen, Temmuz ayında 1,37 olan ve Ağustos ayında yeniden 1,27'ye düşen çiğ süt/yem paritesinin üreticinin sürdürülebilirliği açısından Bakanlığınızca yeterli görülen seviyesi nedir? Paritenin bu seviyenin altına düşmesi halinde süt fiyatı veya destekleme priminin otomatik olarak yeniden değerlendirilmesini sağlayacak bir sistem kurulması düşünülmekte midir?
5. Çiğ süt fiyatının ülke genelinde tek bir tavsiye fiyat üzerinden belirlenmesi yerine; üretim maliyetleri, hayvancılığın bölgesel yoğunluğu ve üretim koşulları dikkate alınarak bölgesel ekonomik parametrelerin fiyat belirleme mekanizmasına dahil edilmesi Bakanlığınızca değerlendirilmekte midir?
6. Burdur gibi süt hayvancılığının il ekonomisi ve kırsal istihdam açısından belirleyici olduğu üretim merkezlerinde, süt üreticisinin maliyet-fiyat baskısı nedeniyle üretimden çekilmesini ve damızlık hayvanların kesime gönderilmesini önlemek amacıyla çiğ süt fiyatı, süt primi ve yem desteğini birlikte ele alan özel bir koruma/destek mekanizması oluşturulması planlanmakta mıdır?

02.09.2026